

**Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság**  
**1.Bf.58/2017/7.**

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, 2017. év július hó 4. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

**v é g z é s t :**

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 4.B.100/2015/30. számú ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 17.195.- (tizenhétezer-százkilencvenöt) forint bűnügyi költséget köteles a vádlott az államnak megfizetni.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

**I n d o k o l á s :**

A Budapest Környéki Törvényszék a vádlottat a 2017. év január hó 5. napján kihirdetett 4.B.100/2015/30. számú ítéletével a Btk. 160. § (1) bekezdésbe ütköző és aszerint minősülő emberölés bűntettének kísérlete miatt 4 évi szabadságvesztés büntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát fogházban határozta meg és megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztésből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről.

A kihirdetett ítélettel szemben az ügyész a vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés büntetés kiszabása érdekében, míg a vádlott és védője az irány megjelölése nélkül jelentett be fellebbezést.

A Pest Megyei Főügyészség fellebbezésének indokaként előadta, hogy az elsőfokú bíróság az enyhítő és súlyosító körülményeket ugyan helytállóan sorolta fel, azonban a súlyosító körülmények az általa értékeltnél nagyobb nyomatékkal bírnak, továbbá az általános és különös prevenciók célokat is jobban szolgálná egy hosszabb tartamú szabadságvesztés.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.116/2017. számú átiratában - képviselője a nyilvános ülésen nem vett részt - a vádlott terhére, súlyosítás végett bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, míg a vádlott és a védő fellebbezését alaptalannak tartotta.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság maradéktalanul és teljeskörűen eleget tett ügyfelderítési kötelezettségének, a tényállást a vádlott tagadásával szemben a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékok, így a tanúvallomások, az igazságügyi szakértői vélemények és egyéb okirati bizonyítékok alapján megalapozottan állapította meg. Az ügyben keletkezett releváns bizonyítékokat teljeskörűen megvizsgálta, azokat egyenként és együttesen értékelve a cselekmény elkövetését megállapította, melyet a beszerzett bizonyítékok is alátámasztottak.

Érvelése szerint az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének is teljes körűen eleget tett, indokolásában logikai hiba, iratellenesség nem állapítható meg, továbbá a cselekmény jogi

minősítése is törvényes, melynek vizsgálatakor helyesen alkalmazta a 3/2013. Büntető jogegységi határozatban foglaltakat.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan tárta fel a büntetéskiszabási körülményeket és a büntetés nemét is megfelelően választotta meg, azonban nem értékelte kellő nyomatékkal a súlyosító körülményeket és eltúlzottan nagy jelentőséget tulajdonított az enyhítő körülményeknek, így a kiszabott büntetés véleménye szerint törvénysértően enyhe, nem áll arányban a középérték szerinti büntetéskiszabás elvével, valamint a vádlott cselekményének társadalomra veszélyességével, kiemelkedő tárgyi súlyával és a vádlott személyében rejlő veszélyességgel.

Mindezekre tekintettel indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztés mértékét - a Btk. 82. § (1) és (2) bekezdés b.) pontjában írt rendelkezés mellőzésével - súlyosítsa, továbbá a vádlottal szemben kiszabott közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát is emelje fel, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét hagyja helyben.

A védő a nyilvános ülésen nem vitatta a tényállás megalapozottságát, azonban elsődlegesen arra kérte a másodfokú bíróságot, hogy vizsgálja meg a jogos védelem megállapíthatóságának és ebből adódóan a felmentésnek a lehetőségét.

Másodlagosan az irányadó körülmények alapján testi sértés büntettének megállapítására és ezzel összefüggésben a kiszabott büntetés enyhítésére tett indítványt. A védő elismerte, hogy a cselekmény a 3/2013. Büntető jogegységi határozatban előírt szempontrendszer alapján látszólag alkalmas lehet az emberölés büntette kísérletének megállapítására, azonban véleménye szerint a testi sértés okozásának szándékára utal, hogy a vádlott csak egyszer szúrta meg a sértettet, aki ugyan halálos betegségben szenvedett, azonban ereje teljében volt. E körben kérte figyelembe venni azt is, hogy a sértetten ugyan több sérülés is rögzítésre került, azonban ezek a sérülések az izákos életmódjával hozhatók összefüggésbe, amely körülmény védence javára kell értékelni.

Végezetül harmadlagosan azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság ne adjon helyt a vádhatóság súlyosítást célzó fellebbezésének, mert minél hosszabb a szabadságvesztés tartama, annál nehezebb lesz védencének visszailleszkedni a társadalomba. Utalt arra is, hogy a vádlott esetében a személyében rejlő veszélyesség sem indokolja a kiszabott szabadságvesztés büntetés megemelését.

A vádlott az utolsó szó jogán megbánásának adott hangot és hangsúlyozta, hogy a sértett sokszor bántotta, minden nap részeg volt, rúgta, ütötte, majd állítása szerint mindezek eredményeként került sor a vádbeli cselekményre.

Az ellentétes irányú fellebbezések egyike sem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a perorvoslatok alapján eljárva a Be. 348. § (1) bekezdésére figyelemmel a Budapest Környéki Törvényszék ítéletét és az azt megelőző eljárást teljes terjedelmében felülbírált.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, a bizonyítást teljes körűen lefolytatta, a vádlottat és a tanúkat, valamint az igazságügyi orvos-, elmeorvos és pszichológus szakértőket meghallgatta, továbbá az okiratokat és az elsőfokú ítéletben megjelölt tanúvallomásokat ismertette, illetve a rendelkezésre álló fényképeket is a bizonyítás anyagává tette. A beszerzett bizonyítékokat a Be. 78. § (3) bekezdésének megfelelően önmagukban és egymással összevetve, összességükben is értékelte, a mérlegelési tevékenységről és annak eredményéről a szükséges mértékben számot adott.

Az elsőfokú bíróság teljes körűen megvizsgálta a bizonyítékokat és azokat értékelési körébe vonta, majd a Be. 258. § (3) bekezdés d.) pontjában előírtaknak megfelelően minden részletre kiterjedően megindokolta, hogy mely bizonyítékot miért fogadott el, indokolási kötelezettségének példászerűen eleget tett.

A vád tárgyává tett cselekmény előzményeire vonatkozó bizonyítékokat minden részletre kiterjedően és az iratanyaggal összhangban értékelte, majd ezt követően annak is részletes és a logika szabályainak mindenben megfelelő indokát adta, hogy miért vetette el a vádlott arra irányuló védekezését, hogy a szúrt sérülést nem ő okozta. E kérdéskörben helytállóan utalt 1. számú és 2. számú tanú vallomására, a vádlott helyszíni szemle során tett nyilatkozatára, így többek közt a szűrés általa megmutatott helyére, valamint helyesen vonta le azt a következtetést is, hogy amennyiben a vádlott nem az életveszélyes állapotot okozó sérülést okozta volna, akkor a sértett testén - a vádlott által elismert más jellegű szűrésre figyelemmel - kettő szűrés nyomát kellett volna találni. Ugyancsak az iratanyaggal összhangban vonta le végkövetkeztetését az elkövetés eszközére, a vádlott személyiségére, valamint a sértett elkövetéskori fizikai állapotára.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében foglalt hiányosságoktól, ezért a másodfokú felülbírálat alapját képezte.

A védelem elsődlegesen a jogos védelmi helyzetre hivatkozott, azonban az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság helyesen vetette el e büntethetőséget kizáró ok megállapíthatóságát, mivel a jogos védelem eleve támadást feltételez, mégpedig a jogtalanság talaján állót, így ennek - illetve az ilyen támadás közvetlen veszélyének - hiányában nem kerülhet sor ezen kizáró ok megállapítására. Az általánosan elfogadott elvek szerint támadáson aktív magatartást kell érteni. A jogos védelem alkalmazása szempontjából a támadás általában olyan erőszakos magatartást jelent, amely legtöbbször közvetlen személy - élet, testi épség, szabadság -, ritkábban dolgok - rongálás - ellen irányul. A támadásnak „intézettnak” vagy „közvetlenül fenyegető” jellegűnek kell lennie.

Intézettnak minősül a támadás, ha az elkövető valamely a Különös Részben büntetni rendelt bűncselekmény (szabálysértés) törvényi tényállásának megvalósítását már megkezdte. Az intézett támadás azt jelenti, hogy a támadás már folyamatban van, míg a közvetlenül fenyegető támadás időben megelőzi azt. Közvetlenül fenyegető a támadás tehát akkor, ha a támadás megkezdésétől azonnal vagy igen rövid időn belül tartani lehet és kifejtésének akadálya nincs. Szükséges még kiemelni, hogy a támadás veszélyének objektíve közvetlennek kell lennie, tehát az általános fenyegetettségi érzés, a jogtalan támadás bekövetkezhetőségének távoli veszélye nem nyújthat alapot a Btk. 21. §-ának alkalmazására.

Jelen esetben az erősen megromlott egészségi állapotú, fizikálisan legyengült sértett a cselekmény elkövetésekor az ágyon félig fekvő, irányában - a vádlotthoz képest - baloldalával elforduló testhelyzetben volt, így az előzőekben kifejtettekre tekintettel a jogos védelmi helyzet megállapíthatósága fel sem merülhetett, mivel a részletezett körülmények közt a vádlottnak nem kellett támadás miatt védekeznie, de még csak közvetlen támadástól sem kellett tartania.

A megalapozott tényállásból tehát az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése is megfelel a büntető anyagi jogi rendelkezéseknek.

Az elsőfokú bíróság jogi indokolása során a 3/2013. Büntető jogegységi határozat szempontrendszerét alapul véve helyesen sorolta fel azokat az alanyi és tárgyi tényezőket, amelyek alapján kétség kívül megállapítható a vádlott terhére az emberölés büntettének kísérlete.

Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott vékony és erős pengéjű, valamint nagy pengehosszúságú kést vett magához, majd azzal célzottan a szív felé, közepes erővel megszúrta a sértett, aminek eredményeként a kés pengéje 9,5 centiméter mélyen hatolt be a testbe. A hivatkozott eszköz a vádlott által használt módon alkalmas volt az élet kioltására, mivel közismert, hogy az említett tulajdonságokkal rendelkező késnek a másik személy szívének irányába szúrása következményeként a halál azonnal bekövetkezhet, így az elkövetés eszköze, a támadott testtájék és az erő kifejtés mértéke már önmagában kizárta a védelem által indítványozott életveszélyt okozó testi sértés büntettének megállapíthatóságát. Az elsőfokú bíróság arra is helyesen utalt az ölési szándék fennálltának vizsgálatakor, hogy a vádlott több esetben is hangoztatta, hogy várja a sértett halálát, valamint a szúrást követően eltávozott, de haza már nem tért sértettet nem kereste.

Az ölési kísérlet befejezetté (teljessé) vált, mert a vádlott a maga részéről mindent megtett annak érdekében, hogy a halálos eredmény bekövetkezzen, vagyis elindította azt az okfolyamatot, amely az ő további magatartása nélkül is alkalmas volt arra, hogy a cselekmény befejezetté váljék. Ez utóbbi megállapításon nem változtat az a tény, hogy a sértett halálában a vádlott által okozott sérülés és annak szövődménye nem játszott oki szerepet.

Az eddig kifejtettekből adódóan a másodfokú bíróság abban már nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját, hogy a vádlott pusztán belenyugodott a sértett halála bekövetkezésének lehetőségébe, vagyis a cselekményt eshetőleges szándékkal követte el, mivel a tudata nemcsak átfogta a halálos eredmény bekövetkeztének lehetőségét, hanem a tárgyi és alanyi tényezők együttes értékelése alapján ezt kifejezetten kívánta, ezért a Fővárosi Ítéletábrla a jogi indokolást akként pontosítja, hogy a vádlott a terhére rótt cselekményt egyenes szándékkal követte el.

A joghátrány megválasztása körében az elsőfokú bíróság hiánytalanul és a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről szóló 56. BK véleményben írtakat szem előtt tartva vette számba a vádlott terhére és javára szóló alanyi és tárgyi bűnösségi körülményeket, amelyeket - az ügyészség érvelésével ellentétben - súlyuknak megfelelően értékelt, amikor lehetőséget látott a büntetlen előéletű vádlottal szemben az elsőfokú ítéletben helyesen megjelölt enyhítő szakasz alkalmazására, vagyis a szabadságvesztés tartamának a törvényi minimum alatti mértékben való meghatározására.

A meghatározott szabadságvesztés tartama arányban áll a vádlott személyében és cselekményében megnyilvánuló társadalomra veszélyességgel. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy a vádlottal szemben szükséges, de egyben elégséges is a 4 év szabadságvesztés kiszabása, annak felemelése az eddigi kifogástalan életvitelére tekintettel nem indokolt, míg mérséklésére a másodfokú bíróság ugyancsak nem látott lehetőséget, mivel annak kiszabására az enyhítő szakasz alkalmazásával került sor, amely már önmagában méltányos büntetés kiszabását eredményezte.

A vádhatóság fellebbezésében írtakkal összefüggésben a másodfokú bíróság a kiszabott szabadságvesztés büntetés tartamával kapcsolatban kiemeli, hogy a Btk. 80. § (2) bekezdésében szabályozott büntetés kiszabási elv, amely szerint a büntetési tétel középértéke az irányadó, nem jelenti a tételkeret adta lehetőségek negligálását, vagy szűkítését, nem teszi a büntetési rendszert abszolút határozottá, és nem hoz létre büntetéskiszabási kényszerhelyzetet, így semmi sem zárja ki, hogy a bíróság az egyes körülményeket a saját belátása szerint vesse össze, illetve értékelje, azaz a hivatkozott törvényhelyben előírtak alkalmazása nem kötelező érvényű az eljáró bíróságok számára.

A közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartama ugyancsak törvényes és megfelelő, azonban annak törvényhelyét a másodfokú bíróság akként pontosítja, hogy a mellékbüntetésre ítélet a Btk. 61. § (1) bekezdésén, míg tartamának meghatározása a Btk. 62. § (1) bekezdésén alapul.

A másodfokú bíróság abban is egyetértett az elsőfokú bírósággal, hogy a vádlott egészségi állapotára tekintettel a szabadságvesztést eggyel enyhébb, fogház fokozatban rendelte végrehajtani, továbbá a felételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjának meghatározása is törvényes, azonban ez utóbbi rendelkezés törvényhelye helyesen a Btk. 38. § (2) bekezdés a) pontja.

Az elsőfokú ítélet utolsó oldaláról a másodfokú bíróság mellőzi az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámítására vonatkozó megállapítást, mivel a vádlott a büntetőeljárás alatt sem őrizetben, sem előzetes letartóztatásban nem volt.

Az elsőfokú bíróság az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a felmerült bűnügyi költség viseléséről is törvényesen rendelkezett.

A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Fővárosi Törvényszék ítéletét a Be. 371. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során a kirendelt védő jelenléti díjával felmerült bűnügyi költség megállapításáról és viseléséről a Be. 381. § (1) bekezdése értelmében a Be. 338. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

**Budapest, 2017. év július hó 4. napján**

**Dr. Rédei Géza s.k.**  
a tanács elnöke

**Dr. Patassy Bence s.k.**  
előadó bíró

**Dr. Mató Ágnes s.k.**  
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 4.B.100/2015/30. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 1.Bf.58/2017/7. számú végzése folytán a vádlottal szemben a mai napon jogerős és végrehajtható!

**Budapest, 2017. év július hó 4. napján**

**Dr. Rédei Géza s.k.**  
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:  
tisztviselő